

ප්‍රධාන පොලිසිය හා නිල තොලත් කානකයේ දුනර්තේ
ආන්ත්‍රික පලමු සතිය තුළ 72 කානකය කරන්

Philippine police and vigilantes kill 72 during first week of Duterte government

පේර්ගප් සැන්ටොලන් විසිනි

2016 ປີເກີດ 9

මැතිවරන ව්‍යාපාරය තුළ දුත්තරත්, නීතියේ හා සාම්ලයේ නාමයෙන්, ලෝද්නා ලැබූ අපරාධකරුවන් නීත්‍යානුකූල නොවන ආකාරයෙන් සාතනය කිරීම් වෙනුවෙන් ප්‍රසිද්ධියේම පෙනී සිටි අතර ජුනි 30වැනිදා ජනාධිපති ලෙස වැඩ බාර ගත්තේය.

මැයි මස මුල බලයට පත්වූ තැන් පටන් දුතරතේ,
පිළිපිනයේ මාධිවාදී කොමිශනිස්ට් පක්ෂයේ (සිංහල) හා එහි
පෙරමුනු සංවිධානයන්ගේ ප්‍රබල සභායක් ලබා ඇත.
ඡන්දයෙන් පත්වූනු එහි පෙරමුනු සංවිධානයන්ගේ සිසිපි
නියෝජිතයින් හතරදෙනෙකුට දුතරතේ කැඳිනවී තනතුරු
පිරිනැමී ය. මැත්ත දී පත් කරන ලද ලිසා මාසා, ජාතික දරිද-
විරෝධී කේත්දයේ ප්‍රධානියා වනු ඇත.

දුතරතේගේ ආරම්භක කතාව හා පලමු කැබේනට රස්වීමෙන් පසුව සිපිපි පෙරමුණු සංවිධාන ජ්‍යනි 30වැනිදා සන්දායාවේදී, දුතරතේගේ ඉල්ලීම මත කම්කරු පන්තික හා නාගරික දිලිඛ ජනයා වෙශයන ටොන්බෝ හි රාජී හෝජන සංග්‍රහයක් පිළියෙල කළේ ය. එයට ප්‍රතා සාමාජිකයින් 500ක් රස්ව සිටියේය.

මහු එම අවස්ථාවේ පැවැත්තු කතාවට පලවූ අත්පොලසන් හඩමධායේ දක්තරතේ, මධ්‍යයේ තමා “වාමා-ඩික්කයෙකු” බවත් කොමියුනිස්ට් පක්ෂය සමග වැඩකිරීමෙන් සතුට පත්වන බව ත් පැවසී ය. මහු කතාව සමාජ්‍ය කලේ හොර මත්ද්වය ජාවාරිමකරුවන් හෙලා දිකිමිනි, “මෙම බැලැලිගේ ප්‍රත්තු මෙබඟේ දරුවන් විනාස කරනවා.” මහු ප්‍රෝෂණකිහිට් පැවැසුමේ, “මබ යම්කිසි මත්ද්වය සෞඛ්‍යකු දන්නේ නම් මහු මරා දැමිය යනය” යනුවෙනි.

ର୍ତ୍ତଳ ଦୈନବେ ଲାଦ୍ଦେଖନ, ଶିଲ୍ପିଙ୍କ ଶାନ୍ତିକ ପୋଲିସ୍ ଜେବ୍‌ଵାରୀ
(ଶିଳ୍ପିଙ୍କ) ପ୍ରଧାନି ଲେଜ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଶନାର୍ଗାଲ୍ ରୋହାଲ୍‌ବି ବି ଲ
ରେସ୍‌ଟୁ ପତ୍ର କିରିମେ ଲନ୍ତେସବ୍ୟ ଅନରତ୍ବର ଦ୍ୱାରାର୍ଥନେ, ଶିଲ୍ପିଙ୍କ
ଶାନ୍ତିକ ପୋଲିସିଯ ଆମତି ଯ. ଉନ୍ନ ପୋଲିସିଯର ମେଚେ ପାଇଁ
ଯ, "ଅବ ଅବଶେଷ ରାଜକୀୟ ଦ୍ୱାରା କିରିମ ଜଦିନୀ ପ୍ରଦେଶରେ
ଦ୍ୱାରାକୁ ମରନ୍ତନେ ନାହିଁ, ମମ ଅବବ ଆରକ୍ଷଣୀ କରନ୍ତନେମି.

අත්‍යංශුවට ගැනීමට විරැද්ධ වන” ඕනෑම අයෙකු “මරා දමුනු” ඔහු පෙළිසියට උපදෙස් දුන්නේය.

එදින ම පොලීසිය වූදිත අපරාධකරුවන් 12ක් සාතනය කලේ ය. නිල නොලත් සාතකයේ තවත් දෙදෙනෙකු මරා දැමුහ. පසු දින පොලීසිය විසින් භත්දෙනෙකු ද නිල නොලත් සාතකයින් විසින් පස්දෙනෙකු ද වශයෙන් 12ක් මරා දැමුහ.

ජ්‍යෙෂ්ඨ වැනිදා වන විට ලේ වැකි කඩා ව්‍යාපාරය හමුවේ පුද්ගලයින් 72ක් සාතනය කර තිබුනි. පොලීසිය විසින් 43ක් ද නිල තොලත් සාතකයින් විසින් 29ක් ද වශයෙනි.

ମୌର୍ଯ୍ୟ ଲୋହେଁ ଅଯଦେ ଵିଚକର ପାଇଛୈଲି ନୋବନ ନାମୁକ ଜୀବନରେ କେରାନ୍ତିର ଲୋହୋମାଦକୁ କ୍ଷୁଦ୍ରିଅପେଁ, ମୁନ୍ତରେନ୍ତିଲ୍ଲପା ଖା ତୋନ୍ତିବିଂ ସେଇ ଜୀବନରେ ଏକି ପ୍ରଦେଶରେ ତେବେବିର ଅଯଦି.

මැරයින් විසින් සාතනය කරන ලද අයගේ මැතදේහවල අංගපේදනය කර තිබුනි. ඔවුන්ගේ දේහ කුදාල, ඇස් බැඳ, හිසේ පසු පසට වෙබි තබා තිබුනි. “මම මත් සොබැකි, මා අනුගමනය නො කරන්න” යන සංයුදා දේහවල එල්ලා තිබුනි.

පොලීස් සාතන භැං විට ම කෙරී තිබුණේ, මරන දැන්වනය දීමේ ආකාරයකට ය, ගොදුරුවූවන් “අත්අඩංගුවට ගැනීමට විරෝධය පාන” ලදී සි කෙටියෙන් මවා පෙන්වීමටවත් උත්සාහ ගෙන නො තිබුණි. උදාහරන වසයෙන්, ජ්ලි වැනිඳා මාංවු සහිතව අත්අඩංගුවේ සිටි සහෝදරයින් දෙදෙනෙක් පොලීසිය විසින් සාතනය කරන ලදී.

මේ අතර දුන්තරතේ මිහුගේ ගැසීස්ට්‍රවාදී න්‍යායපත්‍රයේ
අනෙකුත් අංග ක්‍රියාවට නගමින් සිටී. මිහු ව්‍යවස්ථාදායක
මන්ත්‍රී මත්ත්බල දෙකේ ම බහුතරය පාලනය කරන ආතර
මරන දුන්චිනය යලි පැනවීමට හා අපරාධයක් ජලදා වග
කිව යුතු අවම වයස තව දුරටත් පහල දැමීමට යෝජනා
කූරුයි

අනුපාත්තික පාර්ලිමේන්තු කතානායක පැන්වලියාන් අද්වාරේස්, මරන ද්ධ්ඩනය යලි හඳුන්වා දෙන අංක 1 පාර්ලිමේන්තු පනත කෙටුවූපත් කරමින් රට ප්‍රතිචාර දක්වා ඇත. පනත දැනට මුහුන දෙන එක ම සැලකිය යුතු විවාදය, දූව්වම ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ මාරාන්තික එන්නතකින් ද නැතහෙත් එල්ලා මැරීමෙන් ද යන්න යි. ප්‍රසිද්ධියේ එල්ලා මැරීම “නිවාරකයක් නොව පවි පලදීමක්” ලෙස විස්තර කරමින් දුරටතේ, දෙවෑනී ද්ධ්ඩනයට බලගැනු ලෙස පක්ෂව පෙනී සිටියේය. සෞනේටි සහික මානි පැකිනෝ, එල්ලා මරා දුම්ම ගබු කරනු ඇති කෙටුවූ පතක් ඉදිරිපත් කර ඇත.

අපරාධයකට වග කිව යුතු අවම වයස අවුරුදු 15 සිට 9 දක්වා අඩු කරන දෙවැනි පනත් කෙටුම්පතක් ද අල්වාරේ විසින් ඉදිරිපත් කර ඇත. දුතරත් සහාය දෙන මෙම පනත සම්මත ව්‍යවහාර්, දෙවැනි ගෝනීයේ අයට ද වැඩිහිටියන් ලෙස සලකා නඩු දැමෙන අතර මත්ද්‍රව්‍යවලට සම්බන්ධ වරදකට එල්ලා මැරිමට මුහුන දීමට සිදු වනු ඇත.

ඡ්‍රලි 1 වැනිදා එරට ඉහළ මිලිටර් නායකත්වය ඉදිරියේ කළ කතාවක දී, සිය මිනිමරු උද්‍යෝග්‍යනයට සහාය දෙන මෙන් සිපිපි හා එහි සන්නද්ධ අංශය වන නව මහජන හමුදාව (එන්පීඩී) වෙත දුතරත්, ප්‍රසිද්ධ ඉල්ලීමක් තිකුත් කළේ ය. ඒ අතර පිළිපින සන්නද්ධ හමුදාවන්ගේ ප්‍රධානීන් අමතමින් දුතරත් “අපගේ ගැටලුවට විසඳුම වේගවත් කිරීමට ඔබලාගේ කැන්ගරු උසාව් (තැනින් තැන පැවත්වෙන) යොදා ගන්නැයි” මාධ්‍යාදින්ගෙන් ඉල්ලා සිටියේ ය.

“මත්ද්‍රව්‍ය විරෝධී උද්‍යෝග්‍යනය සඳහා ජනාධිපති දුතරත්ගේ ඉල්ලීමට ප්‍රතිචාර” යන ඕර්ෂණයින් යුතු ප්‍රකාශනයකින්, ඡ්‍රලි 2වැනිදා සිපිපි රට ප්‍රතිචාර දැක්වේය. එය ඇරෙහෙන්නේ “පුලුල් ව පැතිරැනු මත්ද්‍රව්‍ය හොර ජාවරමට එරෙහිව විෂ්ලවාදී හමුදා සමග සහයෝගිත්වය සඳහා ජනාධිපතිගේ ඉල්ලීම” පක්ෂය සාදරයෙන් පිළිගනී යයි ප්‍රකාශ කිරීම සමගින්.

“නියමිත ලෙස සංස්ථාපිත මහජන උසාව් සම්බන්ධයෙන් ඔහුගේ සඳහන, සිපිපිය පිළි නොගන්නා අතර, අපරාධකාරී සැකකරුවන් පිළිබඳ නියමිත ක්‍රියාවලියට ඇති අයිතිය යලි කියාපාමින්, සිපිපි හා විෂ්ලවාදී හමුදා මත්ද්‍රව්‍ය විරෝධී ව්‍යාපාරයට සහාය දෙන ලෙස ජනාධිපති කළ ඉල්ලීම පිළිගනී” යයි ඔහුග්‍රුත තව දුරටත් පවසනි. ඊ ලග ජේදය තුළ මුහු මෙසේ සඳහන් කරති, “සන්නද්ධ ප්‍රවන්තිත්වය සමගින් අත්අඩංගුවට ගැනීමට විරුද්ධවන්නන්ට එරෙහිව සටනක් දීමට එන්පීඩී සූදානම් ය.”

සිපිපි ආරම්භකයා මෙන් ම නායකයා ද වන ජොමා සිසොන්, පසු දින සීඩ්න්ඩ්න් සම්මුඛ සාකච්ඡාවක පෙනී සිටිමින් නිවේදනය කළේ, වූදිත මත්ද්‍රව්‍ය ජාවාරමිකරුවන්ට එරෙහිව පක්ෂය ප්‍රවන්ත ලෙස කටයුතු කරනු ඇති බව යි. එන්පීඩී උසාව් තුළ ද සැකකරුවන්ට නියමිත ක්‍රියාදාමය සහතික කරන්නේ කෙසේ දැඩි විමසු වට ඔහු කිය සිටියේ, “විෂ්ලවාදී යුතුක්තිය” ක්‍රියාත්මක කිරීමට පෙර “මහජන නඩු පවරන්නෙකු” සාක්ෂිකරුවෙකුගේ සාක්ෂියක ආකාරයෙන් බැලු බැලුමට පෙනෙන සාක්ෂි ඉදිරිපත් කරනු ඇති බව යි.

ලේවැනි බොරු නඩු පිළිබඳ ව එන්පීඩී සංවිධානයට දීර්ග ඉතිහාසයක් ඇත, පක්ෂ සාමාජිකත්වය තුළ මිලිටර් ඒජන්තයින් සේවීමේ දි පක්ෂයේ ම කේබුර ආහකට වඩා සාතනය කෙරුනු අභ්‍යන්තර විරෝධ කිරීමක් පක්ෂය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. සාක්ෂිකරුවෙකුගේ සාක්ෂි හෝ බලහන්කාර පාපොච්චාරන මත විශේෂයෙන් ම පදනම් වී වරදකරු කිරීමේ ප්‍රතිචාරය වූයේ මුහු මරන දන්ඩනය හා සමුහ මිහිද්‍ර කිරීම යි.

සිසිපියේ පෙරමුනු සංවිධාන ද ඒ ආකාරයෙන් ම දුතරත්ගේ මිනිමරු උද්‍යෝග්‍යනය පිටුපස ගාල් වී ඇත. බයන් සහාපතිනි කැරෙල් අරවිලෝ, එරට පුමුබ ව්‍යාපාරික දිනපතා පත්‍ර වන බිස්නස් වර්ල්ඩ් හි ලියමින් සඳහන් කළේ, “දේශපාලනිකව දැනුවත්, ප්‍රගතියිලී මහජන සංවිධානයන්ගේ හා පොදුවේ වාමාංධිකයින්ගේ කාර්යභාරය පැහැදිලි ය, එනම් දුතරත් මහජනගේ ප්‍රතිචාරයන් හා සංසුක්ත ක්‍රියාවන් වෙනුවෙන් නැගී සිටීම, සංවිධානය වීම හා සහාය දීම යි.”

බයන් ප්‍රධාන ලේකම රෙනටෝ රෙයෝස්, ඒඩ්නිසිරු ඔස්සේ ගෙන ගිය ජාතික රුපවාහිනී සම්මුඛ සාකච්ඡාවක දී ප්‍රකාශ කළේ, “මහු (දුතරත්) මානව හිමිකම් හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතින් ආරක්ෂා කරන බව ඉතාමත් පැහැදිලි ය” යනුවෙති. “දුතරත් තන්ත්‍රය ගැන සැකය හා නොඩිගතකාවන්” ගැන ඡ්‍රලි 4වැනිදා ප්‍රසිද්ධ කළ ප්‍රකාශනයක් සමගින් එය ඉදිරිපත් කෙරෙනි. “සරලව කිව හොත්, මහු මිතුවකි” යි මහු සඳහන් කළේ ය. දුතරත් සමග බයන් (සංවිධානයට) වෙනස්කම් අති බව ඔහු පිළිගතිමින් ඔහු පැවසුවේ, “... පසු ගිය මාසයේදී ජනාධිපති එකත විය නො හැකි දෙයක් පැවසු සැම විට ම මිතුත්වය දුරවල කෙරී ඇති” බව යි. “අඩු වශයෙන් අපි ඔහුට අවස්ථාවක් දිය යුතු යයි” මහු ආයාවනා කළේ ය.

මරන දඩුවම් හා සාතනයේ පරිමාව පැහැදිලි වත් ම බයන්, “ගෙවී ගිය සති කිපය තිස්සේ වූදිත මත්ද්‍රව්‍ය ජාවාරමිකරුවන්ගේ නිත්‍යානුකූල නො වූ සාතනවල හඳිස් වැඩිවිම” ගැන “බලවත් කනගාටුව” පළ කරමින් තවත් ප්‍රකාශනයක් නිකුත් කළේ. බයන් ක්ෂේත්‍රීකරුව ප්‍රකාශ කළේ නියමිත පරිපාටිය ආරක්ෂා කිරීමට දුතරත් කැපවුනු බව යි. රට පසු වඩා වඩා සහතිත නරුම බවතින් ප්‍රකාශ කළේ, බහුතරය පොලියිය විසින් ගෙන යන ලද සාතන බවත්, අනෙක්වා “නව තන්ත්‍රය විසින් අත්අඩංගුවට ගැනීමට පවතින ඉඩකඩ ඇහිරීම සඳහා සාපරාධී ව්‍යාපාරික හුවල් විසින් නිවාස ගුද්ධ කර ගැනීමේ කොටසක්” වූ බව යි.

පිළිගිය තුළ ක්‍රියාත්මක කෙරමින් පවතින රාජ්‍ය අනුග්‍රහය සහිත නිල නොලත් රහස්‍ය සාතකයින්ට හා පොලියිය සාතන රල්ලට ගොදුරුවූවේ, දුප්පත් හා කමිකරු පන්තික සාමාන්‍ය පිරිස් වෙති. ඔවුන් මරදනය කරන්නේ ධනවාදයේ අවශ්‍යතා ඉටු කිරීම සඳහන්. ගෝල්විමන් සැකස් ජ්‍යෙනි මාසයේ දී වාර්තාවක් ප්‍රසිද්ධ කළ ඇතර, එහි දුතරත්ට ප්‍රජා විභාග විසින් ප්‍රතිචාරයන් හිතවත් ප්‍රතිචාරයන් ගෙන යනු ඇති” බවට සිය විශ්වාසයේ ප්‍රධාන සාධකය, දුතරත් ගේ “බලගතු දේශපාලන අධිශ්චානය” බව පවසමිනි.